

príležitosti, ako vždy predtým, že odmietame tento svetový názor a prosíme slovenskú vládu, aby toto stanovisko vzala láskavo na vedomie.

Židovstvo na Slovensku je ovšem presvedčené, že slovenská vláda nestotožňuje prípadné výčiny nezodpovedných jednotlivcov s loyálnym chovaním židovskej pospolitosti.

Dovoľujeme si vysloviť presvedčenie, že s ohľadom na dvadsaťročnú politickú činnosť Židovskej strany, skromné jej sily ochotne ponúkame k práci budú môcť prispieť k vyriešeniu ťažkých problémov spojených s budovaním Nového Slovenska. Prosím preto vládu, aby vo veciach týkajúcich sa židovstva boli naše skúsenosti použité.

Prajeme slovenskej vláde plný úspech v jej práci a prosíme Všemohúceho o jej požehnanie.

SNA, fond Policajné riaditeľstvo v Bratislave, kartón 235, 63/1.

Dokument 2

Zápisnica zasadnutia delegátov z okresu Topoľčany zo 16. 10. 1938, ktorým bolo zmenené zloženie okresného zastupiteľstva na princípe „s komunistami, židmi a marxistami nebudeme viac zasadať“.

Výpis zo zápisnice napísanej dňa 16. októbra 1938 o priebehu zasadania delegátov Okresu topoľčianskeho v Topoľčanoch v Katolíckom dome.

Prítomní v počte 58 dl'a listiny prítomných.

Okresnú poradu otvoril okresný poslanec Teodor Turček. Podal obšírný referát, o súčasnej politickej situácii po víťaznom 6. októbri² tohoto roku. – O politických stranách vyhlásil, že odteraz na Slovensku jestvuje len jedna strana a to „Slovenská jednota v rámci Hlinkovej slovenskej ľudovej strany.“

Štefan Streicher tajomník okr. organizácie vyhlásil, že Okresné zastupiteľstvo v dnešnom svojom zložení nekryje výsledky volieb prevedených v poslednom volebnom období. Posledná vláda korigovala výsledky volieb aj v našom Okrese vymenovaním členov. S komunistami, židmi a marxistami nebudeme viac zasadať a preto je potrebné utvoriť okresný národný výbor³, ktorý by predstavoval jednotnú vôľu Slovákov, čistých od marxisticko-židovského zaťaženia. Prítomní schvaľovali vývody okresného tajomníka a jednohlasne usniesli sa utvoriť slovenský okresný národný výbor.

² Dátum vyhlásenia autonómie Slovenska.

³ Národné výbory boli vytvorené ako kontrolný a nátlakový orgán na štátnu správu, hneď po vzniku autonómie. Na ich čelo sa postavil K. Sidor, ktorý nezískal žiadne miesto v prvej Tisovej vláde. Vláda 12. 10. 1938 upravila pomer NV k úradom.

Keďže okresné zastupiteľstvo okresu topoľčianskeho počíta 24 členov, Okresný národný výbor bude pozostávať tiež z toľkých členov a ďalších si bude kooptovať predsedníctvo dľa potreby z radu odborníkov a korporácií. Nasledovalo prevedenie volby:

Jednohlasne zvolení boli:

Štefan Streicher, učiteľ Nemčice pošta Topoľčany

Vojtech Wiedermann, stolár Topoľčany.

Ernest Trebatický, dekan-farár Preselany.

Valent Košík, roľník Chynorany.

Jozef Paulen, roľník Malé Bedzany.

Ján Mareček, tesár, Topoľčany.

Gašpar Vanko, roľník Malé Uherce.

Imrich Gerhát, roľník Chrabrany.

František Hroščo, roľník Kuzmice.

Ján Hrabko, obchodník, Chynorany.

Jozef Blaška, tesár, Topoľčany.

Jozef Mizerák, roľník Malé Dovorany p. Bojná.

Ján Korec, roľník Bošany.

Ondrej Jory, roľník Lovasovce.

Anton Žovič, roľník Preselany.

Jozef Hrbík, roľník Velušovce p. Prašice.

Peter Doval, roľník Norovce p. Krušovce.

Mikuláš Mičkovíc, učiteľ Lovasovce.

Jozef Šarina, robotník Krásno

Vojtech Hudec, roľník Skačany.

Gustav Dobiaš, roľník Kliž. Hradište.

Vojtech Gábriš, roľník Veľ.Uherce.

Štefan Hodál, hostinský Bošany.

Rudolf Gális, roľník Dol. Chlebany.

Po prevedenej voľbe členov Okresného národného výboru bolo priročené k voľbe predsedu, podpredsedu a členov predsedníctva. Za predsedu jednohlasne zvolený bol Štefan Streicher a za podpredsedu Vojtech Wiedermann. Do predsedníctva boli zvolení: vdp. Ernest Trebatický dekan-farár, Mikuláš Mičkovíc, učiteľ, František Hroščo, roľník a Jozef Mizerák, roľník.

Zápisnica prečítaná, schválená a podpísaná.

D. J. h. Miesto razítka

Za hodnovernosť výpisu:

Štefan Streicher v. r.
predseda Okr. národného výboru.

Topoľčany, dňa 2. novembra 1938⁴

(nečitateľný podpis)
Predseda Okr. nár. výboru.

ŠOKA Topoľčany, fond Okresný úrad Topoľčany, kartón 98, 1464/38 prez.

Dokument 3

Pripis Krajského úradu v Bratislave z 19. 10. 1938, ktorý umožňoval rozpustiť samosprávne orgány, ktoré nevyhovovali HSLS a nahradiť ich vládny komisárom.

Krajský úrad v Bratislave.

Číslo: 341.103/1938-5.

Bratislava, dňa 19. októbra 1938.

Predmet: Obecné zastupiteľstvá –
rozpustenie.

Všetkým okresným úradom
na Slovensku.

Pri prechode do nových hospodárskych a politických pomerov na Slovensku bude potrebné v mnohých obciach, najmä, kde by doterajšie sorskupenie obecnej správy neposkytovalo dostatočnú záruku rýchleho konzolidovania pomerov alebo kde na čele obce je starosta, za dnešných časov tam sa nehodiaci, okamžite rozpustiť obecné zastupiteľstvo a na čelo obce postaviť vládneho komisára, ktorý si príbere podľa potreby poradnú komisiu.

Aby tieto opatrenia doterajším postupom /predkladaním návrhov krajskému úradu/ neminuly svojho cieľa, krajský úrad zasiela každému okresnému úradu 10 exemplárov výmeru, krajským prezidentom podpísaných. Jeden pôvodný výmer vyhotoví okresný úrad pre seba a na základe tohto pôvodného exemplára vyhotoví potrebný počet čistopisov. Jeden exemplár výmeru má byť hneď zaslaný krajskému úradu so správou, ktorá má obsahovať stručné dôvody rozpustenia a meno vymenovaného vládneho komisára.

Pre obľahčenie práce okresných úradov prikladá sa jeden exemplár vzoru vymenovania vládneho komisára. Odmena vládneho komisára nech je ustálená vo výške odmeny starostu obce, v ktorej bude rozpustené obecné zastupiteľstvo.

⁴ Medzi dátumom a menom predsedu sa nachádza pečiatka Slovenský okresný národný výbor Topoľčany. V strede pečiatky je trojvršie s dvojitém krížom.